

فاندینگ فی و فاندینگ ریت: مفاهیم، کاربرد و اهمیت در معاملات فیوچرز

مقدمه

در دنیای معاملات رمزارزها، مفاهیم زیادی برای مدیریت بازار و ایجاد تعادل وجود دارد. یکی از مفاهیم مهم، فاندینگ ریت (Funding Rate) است که نقش کلیدی در معاملات فیوچرز پرپیچوال (Perpetual Futures) ایفا می‌کند. در این مقاله، به بررسی دقیق این مفهوم، نحوه عملکرد آن و اهمیت آن در بازار کریپتو خواهیم پرداخت.

قرارداد آتی چیست؟

قراردادهای آتی (Futures Contracts) توافق‌هایی هستند که طی آن خریدار و فروشنده متعهد می‌شوند دارایی مشخصی را در تاریخ معین و با قیمتی از پیش تعیین‌شده معامله کنند. این قراردادها دو ویژگی اصلی دارند:

۱. **زمان مشخص تحویل:** در این قراردادها، معامله در آینده انجام می‌شود. این ویژگی به طرفین اجازه می‌دهد تا از قبل برای خرید یا فروش برنامه‌ریزی کنند و ریسک ناشی از تغییرات قیمت را کاهش دهند.

۲. **عدم تحویل واقعی دارایی:** قراردادهای آتی به تحویل واقعی کالا یا دارایی منجر نمی‌شوند. این قراردادها بیشتر برای پیش‌بینی قیمت و کسب سود از نوسانات بازار استفاده می‌شوند. معامله‌گران می‌توانند بدون نیاز به خرید واقعی دارایی، تنها با پیش‌بینی صحیح تغییرات قیمت، سود کسب کنند.

در معاملات پرپچوال فیوچرز، برخلاف قراردادهای سنتی، تاریخ انقضا وجود ندارد. **یعنی شما می‌تونید تا وقتی مارجین‌تون اجازه میده، معامله رو باز نگه دارید. یه جورایی مثل اینکه زمان رو از معادله حذف کنید و هر وقت خواستید، معامله رو ببندید.** این ویژگی باعث اختلاف قیمت بین فیوچرز و بازار اسپات می‌شود و نیاز به مکانیسمی مثل فاندینگ ریت را ضروری می‌کند.

فاندینگ ریت چیست؟

فاندینگ ریت یک مکانیسم مالی است که برای کاهش اختلاف قیمت بین بازار فیوچرز و اسپات طراحی شده است. این نرخ، هزینه‌ای است که به صورت دوره‌ای بین معامله‌گران لانگ (Long) و شورت (Short) تبادل می‌شود.

- **فاندینگ ریت مثبت:** وقتی قیمت فیوچرز بالاتر از مارک پرایس (Mark Price) باشد، معامله‌گران لانگ باید به معامله‌گران شورت پرداخت کنند.
- **فاندینگ ریت منفی:** وقتی قیمت فیوچرز کمتر از مارک پرایس باشد، معامله‌گران شورت باید به معامله‌گران لانگ پرداخت کنند.

نکته مهم این است که صرافی‌ها مستقیماً در این پرداخت‌ها دخالت نمی‌کنند؛ این مبالغ بین کاربران (لانگ‌ها و شورت‌ها) رد و بدل می‌شود.

یعنی در واقع این وسط هیچ پولی تو جیب صرافی نمیره.

نکته خودمونی: در واقع، این مسئله یه جور بازی بین خریدار و فروشنده و یه تنظیم‌کننده خودکاره. اگه بازار به طور زیادی به یه سمت گرایش پیدا کنه (مثلاً همه برن سمت لانگ)، فاندینگ ریت با اضافه کردن هزینه کاری می‌کنه که تعادل برگرده. همین سیستم باعث می‌شه که قیمت فیوچرز و اسپات از هم فاصله زیادی نگیرن و بازار به یه حالت پایدار برسه.

چرا فاندینگ ریت مهم است؟

۱. **تنظیم قیمت:** فاندینگ ریت تضمین می‌کند که قیمت فیوچرز به قیمت بازار اسپات نزدیک باشد و از اختلاف زیاد جلوگیری کند. **حرف ساده‌اش: بازار رو روی ریل به حالت تعادل نگه می‌داره که به مقصد درست برسه.**

۲. **جلوگیری از سوءاستفاده:** این مکانیزم از سوءاستفاده معامله‌گران با استفاده از اهرم‌های بالا جلوگیری می‌کند.

۳. **شفافیت بازار:** فاندینگ ریت می‌تواند نشان‌دهنده احساسات بازار و نقدینگی باشد و اطلاعات مفیدی به معامله‌گران ارائه دهد.

نحوه محاسبه فاندینگ ریت

فاندینگ ریت شامل دو جزء اصلی است:

۱. **نرخ بهره:** هزینه‌ای که معامله‌گران برای باز نگه داشتن پوزیشن‌های خود باید پرداخت یا دریافت کنند.

۲. پرمیوم ایندکس:

پرمیوم ایندکس نشان‌دهنده اختلاف قیمت بین بازار فیوچرز و اسپات است. این شاخص به صورت درصدی محاسبه می‌شود و به عنوان مبنای اصلی برای تعیین فاندینگ ریت در قراردادهای فیوچرز بدون تاریخ انقضا در نظر گرفته می‌شود. اگر این اختلاف مثبت باشد، معمولاً فاندینگ ریت مثبت خواهد بود و اگر منفی باشد، فاندینگ ریت نیز منفی می‌شود.

مثال عددی از محاسبه فاندینگ فی :

فرض کنید قیمت مارک پرایس (Mark Price) بیت‌کوین ۹۷,۰۰۰ دلار و قیمت بازار فیوچرز ۹۷,۱۰۰ دلار است. پرمیوم ایندکس به این صورت محاسبه می‌شود:

$$\text{پرمیوم ایندکس} = (\text{قیمت فیوچرز} - \text{مارک پرایس}) \div \text{مارک پرایس}$$
$$\text{پرمیوم ایندکس} = (97,100 - 97,000) \div 97,000 = 0.0031 \text{ یا } 0.31\%$$

فرض کنید فاندینگ ریت ۰.۰۱٪ باشد و شما ۰.۵ بیت‌کوین در حالت لانگ دارید. مقدار فاندینگ فی که باید پرداخت کنید به شرح زیر است:

$$\text{فاندینگ فی} = \text{فاندینگ ریت} \times \text{مقدار قرارداد (در مارک پرایس)}$$
$$\text{فاندینگ فی} = 0.01\% \times 97,000 \times 0.5 = 4.85 \text{ دلار}$$

بنابراین، شما باید ۴.۸۵ دلار به معامله‌گران شورت پرداخت کنید. اگر بازار برعکس بود (پرمیوم ایندکس منفی و فاندینگ ریت منفی)، شما به جای پرداخت، این مبلغ را دریافت می‌کردید.

در صرافی توبیت، فاندینگ ریت به صورت لحظه‌ای تغییر می‌کند و کاربران می‌توانند در بخش Funding/Countdown نرخ فاندینگ را برای هر جفت معاملاتی مشاهده کنند. این هزینه به صورت خودکار از مارجین موجود کسر می‌شود.

این نرخ معمولاً هر ۸ ساعت و برای برخی ارزها هر ۴ ساعت به‌روزرسانی می‌شود و بسته به شرایط بازار ممکن است مثبت یا منفی باشد.

پس حواست باشه:

فاندینگ ریت ثابت نیست و هر ثانیه بر اساس پرمیوم ایندکس تغییر می‌کنه. پس یه وقت فکر نکنی این عدد همیشه یه چیز مشخصه؛ کاملاً بستگی به وضعیت بازار و نوع ارزی که معامله می‌کنی داره.

نحوه بررسی فاندینگ ریت در صرافی Toobit

برای مشاهده فاندینگ ریت در صرافی Toobit ، مراحل زیر را انجام دهید:

۱. وارد صفحه معاملات فیوچرز شوید.
۲. در این صفحه، گزینه "Funding/Countdown" قابل مشاهده است. نرخ فاندینگ به صورت لحظه‌ای و زمان باقی‌مانده تا تسویه فاندینگ فی در این بخش نمایش داده می‌شود.

۳. با کلیک روی این علامت ، پنجره‌ای باز می‌شود که توضیحاتی در مورد فاندینگ فی ارائه می‌دهد.

The image displays two side-by-side screenshots of the BitFenix mobile application interface, specifically the BTC/USDT trading screen. Both screens show a top header with the trading pair 'BTCUSDT' and a price of 94,550.4. The left screen features a red rectangular box highlighting a confirmation modal window with the title 'تأیید' (Confirm) and the text 'تأیید سرمایه' (Confirm Investment). The right screen has a red circle highlighting the 'شمارش معکوس/تأیید سرمایه' (Countdown/Confirm Investment) button. Both screens include a table of market data, a list of orders, and a bottom navigation bar with icons for home, trading, wallet, and other functions.

Left Screenshot Details:

- Header: فیوچرز با مارجین 5% USD, کپی ترید, ربات ها...
- Trading Pair: BTCUSDT, -1.14% (پریچوال)
- Order Book (Left):

میزان (USDT)	قیمت (USDT)
455.93K	94,551.2
19.58K	94,551.1
4.35K	94,551.0
20.33K	94,550.9
- Order Book (Right):

میزان (USDT)	قیمت (USDT)
455.93K	94,551.2
19.58K	94,551.1
4.35K	94,551.0
20.33K	94,550.9
- Modal Window (Red Box):

تأیید سرمایه

نرخ تأمین سرمایه نرخ است که در آن پوزیشن های لانگ و شورت در سررسید بعدی نرخ تأمین سرمایه، با یکدیگر تسویه می شوند. هنگامی که نرخ مثبت باشد، پوزیشن لانگ از پوزیشن شورت سرمایه دریافت می کند و در صورت منفی بودن نرخ، پوزیشن شورت به پوزیشن لانگ وجه پرداخت می نماید.

تاریخچه نرخ تأمین سرمایه

تأیید
- Bottom Bar: بازارها, اسباب, فیوچرز, دارایی ها

Right Screenshot Details:

- Header: فیوچرز با مارجین 5% USD, کپی ترید, ربات ها...
- Trading Pair: BTCUSDT, -1.14% (پریچوال)
- Order Book (Left):

میزان (USDT)	قیمت (USDT)
455.93K	94,551.2
19.58K	94,551.1
4.35K	94,551.0
20.33K	94,550.9
- Order Book (Right):

میزان (USDT)	قیمت (USDT)
455.93K	94,551.2
19.58K	94,551.1
4.35K	94,551.0
20.33K	94,550.9
- Modal Window (Red Circle):

شمارش معکوس/تأیید سرمایه

94,550.4

94,551.1

174.92K 94,550.4

4.17K 94,550.3

400.99K 94,550.2

4.73K 94,550.1

3.49M 94,550.0

7.29K 94,549.9

6.34K 94,549.8

415.55K 94,549.7
- Bottom Bar: بازارها, اسباب, فیوچرز, دارایی ها

۴. همچنین، با انتخاب دکمه "تاریخچه نرخ تأمین سرمایه" (فاندینگ ریت)، می‌توانید به تاریخچه و زمان‌های تسویه مرتبط با ارز موردنظر دسترسی پیدا کنید.

اطلاعات قرارداد

سرمایه لحظه‌ای

تاریخچه نرخ تأمین سرمایه

ریسک مارجین

BTCUSDT

فیوچرز

۰۳:۳۰:۰۰ ۲۰۲۴-۱۲-۲۸

فاصله زمانی نرخ تأمین سرمایه

۸ ساعت

تأمین سرمایه

0.01%

۱۹:۳۰:۰۰ ۲۰۲۴-۱۲-۲۷

فاصله زمانی نرخ تأمین سرمایه

۸ ساعت

تأمین سرمایه

0.01%

۱۱:۳۰:۰۰ ۲۰۲۴-۱۲-۲۷

فاصله زمانی نرخ تأمین سرمایه

۸ ساعت

تأمین سرمایه

0.01%

۰۳:۳۰:۰۰ ۲۰۲۴-۱۲-۲۷

فاصله زمانی نرخ تأمین سرمایه

۸ ساعت

تأمین سرمایه

0.01%

۱۹:۳۰:۰۰ ۲۰۲۴-۱۲-۲۶

فاصله زمانی نرخ تأمین سرمایه

۸ ساعت

تأمین سرمایه

0.01%

۱۱:۳۰:۰۰ ۲۰۲۴-۱۲-۲۶

فاصله زمانی نرخ تأمین سرمایه

۸ ساعت

تأمین سرمایه

0.01%

فیوچرز با مارجین ۵% USD

کپی ترید

ربات‌ها

BTCUSDT

برپه‌وال -1.14%

ایزوله

10X

شمارش معکوس/تأمین سرمایه

00:33:40/0.0097%

باز

بستن

میزان (USDT)

قیمت (USDT)

455.93K

94,551.2

19.58K

94,551.1

4.35K

94,551.0

20.33K

94,550.9

سفرشات بازار

بازار

تأمین سرمایه

نرخ تأمین سرمایه نرخ‌ی است که در آن پوزیشن‌های لانگ و شورت در سررسید بعدی نرخ تأمین سرمایه، با یکدیگر تسویه می‌شوند. هنگامی که نرخ مثبت باشد، پوزیشن لانگ از پوزیشن شورت سرمایه دریافت می‌کند و در صورت منفی بودن نرخ، پوزیشن شورت به پوزیشن لانگ وجه پرداخت می‌نماید.

تاریخچه نرخ تأمین سرمایه

تأیید

تخمین (شورت)

23%

77%

بازکردن پوزیشن شورت

0.1

پوزیشن‌ها

سفرشات باز

ربات‌های معاملاتی

مخفی کردن سایر جفت‌ارزها

مشاهده پوزیشن بونس

نمودار BTCUSDT

صفحه اصلی

بازارها

اسپات

فیوچرز

دارایی‌ها

نکته:

این نرخ به صورت مستقیم بر اساس جفت ارز معاملاتی انتخاب‌شده محاسبه می‌شود و ممکن است برای هر جفت متفاوت باشد.

فاندینگ فی از موجودی مارجین معامله‌گر کسر می‌شود و در صورت ناکافی بودن مارجین، ممکن است به لیکوئید شدن (Liquidation) منجر شود.

نکاتی برای معامله‌گران

۱. همیشه نرخ فاندینگ را بررسی کنید: پیش از باز کردن پوزیشن، از نرخ فاندینگ مطلع شوید.
۲. مدیریت مارجین: اطمینان حاصل کنید که مارجین کافی برای جلوگیری از لیکوئید شدن دارید.
۳. تحلیل روند بازار: از فاندینگ ریت به عنوان شاخصی برای پیش‌بینی روند بازار هم می‌توان استفاده کنید.

نتیجه‌گیری

فاندینگ ریت یکی از ابزارهای حیاتی در بازار فیوچرز پرپچوال است که نقش کلیدی در ایجاد تعادل بین قیمت فیوچرز و اسپات دارد. این مکانیزم با ارائه شفافیت و جلوگیری از سوءاستفاده، به معامله‌گران کمک می‌کند تا تصمیمات هوشمندانه‌تری بگیرند. درک عمیق از این مفهوم و نحوه محاسبه آن می‌تواند به بهبود استراتژی‌های معاملاتی و کاهش ریسک کمک کند.